

TÖÖPUNALIPU
EESTI NSV
AKADEEMILINE
BALLETI-

ORDENIGA
RIIKLIK
OOPERI- JA
TEATER

„ESTONIA“

„Linnukaupleja“

M. West'i ja L. Held'i operett 3-es vaatuses, Carl Zelleri muusika

Lavastaja: **Paul Mägi**

Assistent: **Valter Luts**

Dekoratsioonid, kostüümid:
Eldor Renter

Dirigent: ENSV teen. kunstnik
Priit Nigula

Tantsud: ENSV teen. kunstnik
Artur Koit

Koormeister: **Ira Trilljärv**

OSALISED

Vürstinna Marie	{	ENSV rahvakunstnik Elsa Maasik Linda Sellistemägi
Paruness Adelaide	{	Eva Meil Madli Poola
Parun Weps, kuurvürstlik jahiülem		Hugo Malmsten
Krahv Stanislaus, tema õepoeg	{	Ants Aasma Vello Viisimaa
Scharrnigel } kammerteenrid	{	August Sepp Uno Vark
Quendel }		
Süffle } professorid	{	Valter Luts Vello Viisimaa
Würmchen }		
	{	Alfred Mering Endel Pärn Heino Otto

Adam, linnukaupleja Tirolist	Enno Eesmaa
Kirja Kristel, postiülema tütar	{ Ester Lepa Asta Vihandi
Schneck, külavanem	Jaan Johanson
Emerenz, tema tütar	Melitta Veenre
Körtsiperenaine	Helmi Reilas
Nebel } Jette }	{ Leida Soom Sophie Sooäär Tiina Jaaksoo
I tiroollane	Heino Raudam
II tiroollane	Roland Vahtmaa
Piköör	Olev Põldoja

Külaelanikud, tiroollased, õukondlased, teenrid, grenaderid.

Tantsud: I v. Tirolis tants. **Berta Krumm, Ita Kongas, Piia Tiitus, Elonna Sprii, Ekaterina Kuskova, Margarita Monakova, Helju Nael, Asta Olo, Aina Petersons, Signe Tamm, Sulev Nõmmik, Peeter Roos, David Šur, Aleksei Tšugai, Johannes Viirg, Juris Žigurs, Tiit Pirn, Anton Bome**

II v. Gavott: **Berta Krumm, Hilja Viires, Maire Loorents, Teesi Mõtus, Helju Nael, Aigi Rüütel, Natalie Lukasevitš, Mercedes Hink, Anatoli Hanson, Garibaldi Kivisalu, Agu Püümann, Erkki Tann, Jaan Puusepp.**

III v. Reinländer: **Berta Krumm, Piia Tiitus, Teesi Mõtus, David Šur** või **Helju Nael, Aigi Rüütel, Peeter Roos.**

Tegevuse aeg: 18. sajand

Tegevuse koht: Bayer

I vaatus: Vürstliku jahipargi väravas — külaväljakul.

II vaatus: Vürstliku suveresidentsi biblioteegis — lossi terrassil.

III vaatus: Lossiaias — Adama hüti juures, mägedes.

Etenduse juht: **Juta Uibopuu.**

SAATEKS

«Linnukaupleja» muusika autor Carl Zeller sündis 19. juunil 1842. a. Alam-Austrias ning suri 17. aug. 1898. a.

Zeller, hariduselt jurist, algas oma karjääri riigiametnikuna ja ülen-dati juba võrdlemisi noores eas õuenõunikuks. Võiks järeldada sellest napisõnalisest karakteristikast, et juristina pidi Zeller olema vägagi silmapaistvate võimetega ja suure kohusetundega ametnik. Seda imes-tamisvääremana aga tundub, et oma muusikalises loomingus, mis talle kui riigiametnikule oli olude sunnil ikkagi vaid kõrvalharrastuseks, suutis Carl Zeller luua ning parandada maailmamuusika varasalve sää-rased väärtteosed, nagu seda on «Linnukaupleja» ja «Mäekaevurid».

Peale mainitud teoste kirjutas Zeller veel terve rea operette ja isegi ühe ooperi, kuid teatrite raudvaraks on ajajooksul jäänud siiski «Linnu-kaupleja» ja «Mäekaevur». «Linnukaupleja» esimene esietendus toimus Viinis aastal 1891, kuna Eestisse jõudis teos 20 aastat hiljem. 1911. a. lavastati «Linnukaupleja» esmakordselt «Estonia» laval.

«Linnukaupleja» tegevus hargneb 18. sajandi keskel kusagil väikeses Saksa vürstiriigikeses — Bayeris (vanas redaktsioonis Rheinpalz).

Autorite sooviks on meile näidata heasüdamlik-humoristlikus kõver-pegelis tolleaegset õukonda, nende pisikesi intriige, igavuse peletami-seks sepietud konflikte ja pisut ka külaromantikast. Seal on noor ja kaunis vürstinna, kes talutüdrukaks rietatuna järgneb vürstile selle jahiretkel, tublisti koltunud, kuid siiski armu janunev parunipreili Adelaide, üliosav altkäemakse kasseeriv jäägermeister Weps, ta õepoeg, kergemeelne võlgadetegija krahv Stanislaus ja kogu selle huvitavale galeriile veel lisaks kaks tolleaaja karikatuuri — paar «ülearust profes-sorit», nagu iseloomustab neid parun Weps, kuid siiski küllaltki nupu-kat karjeristi, Süffle ja Würmchen.

Vastandina õukonna esindajaile näeme külaelanikke, tiroollasi, ees-otsas linnukaupleja Adama ja ta mõrsja Kirja Kristeli ja pugejaliku külavanema Schneckiga. Kõik nad on huvitavad, julge pintsli tõmbe ja ereda värviga antud elulised kujud, kes antud teose süžee raamides ning operetile omase kerguse piirides loovad küllaltki huvitava aluse selleks, et anda võimalust peamiseks — särava, meeleoluka muusika loomiseks, missuguse ülesande Zeller on ka auga täitnud.

Kuulates «Linnukaupleja» kauneid viise, suure maitse ja särava virtuositeediga kirjutatud ansambleid, mõistame, miks «Linnukaupleja» enam kui poole sajandi kestes on suutnud teatrite repertuaaris püsida nii värskena ja võidukana.

Lavastaja

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Hind 5 kop.

«Kommunist». Tell. nr. 1439. 2000. 1962.